

Quickscan flora en fauna

De Run

Gemeente Boekel

Quickscan flora en fauna

De Run, Boekel

Gemeente Boekel

Datum:

28 juli 2009

Projectgegevens:

NAT03-BOE00087-01A

CROONEN ADVISEURS

ruimtelijke vormgeving & ordening

Postbus 435 – 5240 AK Rosmalen

T (073) 523 39 00 – F (073) 523 39 99

E info@croonen.nl – I www.croonenadviseurs.nl

Inhoud

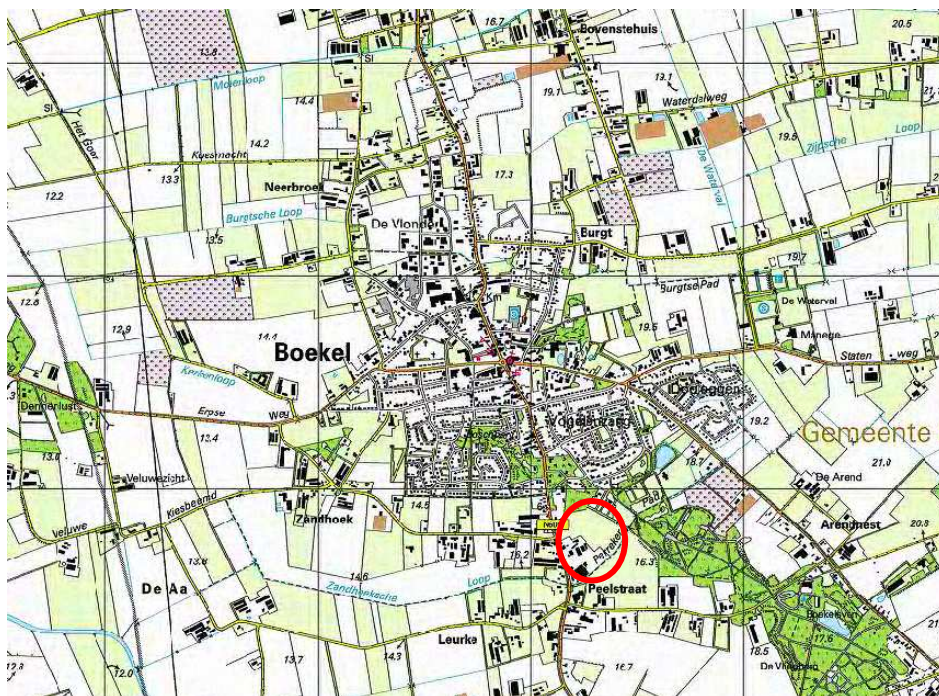
1	Inleiding	1
1.1	Algemeen	1
1.2	Doel	2
2	Huidige situatie	3
2.1	Ruimtelijke ingreep	4
3	Beschermde gebieden	5
4	Methode	7
4.1	Literatuuronderzoek	7
4.2	Veldbezoek	7
5	Beschermde soorten	9
5.1	Flora- en faunawet	9
5.2	Natuurwaarden plangebied	9
5.3	Grondgebonden zoogdieren	10
5.4	Vleermuizen	10
5.5	Eekhoorns	11
5.6	Vogels	12
5.7	Amfibieën en reptielen	12
5.8	Vissen	12
5.9	Planten	13
5.10	Beschermde soorten ongewervelden	13
6	Conclusies en aanbevelingen	15
6.1	Conclusies	15
6.2	Aanbevelingen	16

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Aanleiding voor dit verkennend onderzoek (quickscan) vormt de realisatie van woningen in het kader van de Ruimte-voor-Ruimte-regeling. Deze locatie biedt ruimte aan 12 Ruimte-voor-Ruimte woningen en daarnaast is er ruimte voor circa 28 vrijstaande woningen. Ook het voormalige MOB-terrein is bij de ontwikkeling betrokken. Op deze voormalige opslagplaats van militair materieel worden circa 13 woningen gebouwd. Voor het MOB-terrein en De Run is reeds in het recente verleden een quickscan uitgevoerd. Deze quickscan zal zich concentreren op de locatie De Run in het zuidoosten van Boekel en met name het perceel van het loonwerkbijzonder. Deze locatie is namelijk niet meegenomen in de eerste uitgevoerde quickscan.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. In deze rapportage zijn de resultaten van de quickscan beschreven. Op onderstaande kaart is het plangebied weergegeven.

Figuur 1: Locatie plangebied (RLG Atlas, 2005)

1.2 Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten. Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is.

2 Huidige situatie

Het plangebied De Run is gesitueerd aan de zuidoostzijde van de kern. Momenteel is de locatie grotendeels onbebouwd en wordt gebruikt voor agrarische doeleinden. In het zuidwesten van het plangebied ligt een loonwerkerbedrijf met bijbehorende stallen. In zuidelijke richting strekt het open landschap van het buitengebied zich uit. Aan de westzijde ligt het bebouwingslint Bergstraat/Runstraat en de noordoostzijde wordt bepaald door de cultuurhistorische waardevolle steilranden met de daarachterliggende boscomplexen.

Figuur 2: Begrenzing plangebied 'De Run' (maps.msn.nl, 2009)

Op het moment van het veldbezoek bestond het overgrote deel van het plangebied uit maïspcelen met daarachter de bosrand die de grens van het plangebied vormt (figuur 3).

Figuur 3: maïspcelen achter het loonwerkersbedrijf (nr. 1 op luchtfoto figuur 2).

Het noordwestelijk deel van het plangebied en het oostelijk deel bestaan uit grasveld (figuur 4).

Figuur 4: weiland met daarachter de maïspcelen (nr. 2 op luchtfoto figuur 2).

In het zuidwesten van het plangebied ligt een loonwerkersbedrijf met bijbehorende loodsen en een kantoor (figuur 5).

Figuur 5: loodsen loonwerkersbedrijf in zuidwesten planlocatie (nr. 3 op luchtfoto figuur 2).

2.1 Ruimtelijke ingreep

De ruimtelijke ontwikkeling bestaat uit de sloop van de bedrijfsgebouwen van het loonwerkersbedrijf (figuur 5). Er zullen geen bomen worden gekapt in het plangebied. In het plangebied worden 12 Ruimte-voor-Ruimte woningen gerealiseerd en daarnaast nog circa 28 vrijstaande woningen.

3 Beschermde gebieden

Er is geen sprake van beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet ter plaatse of in de nabijheid van het plangebied. Het plangebied maakt geen deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of de Provinciale Groene Hoofdstructuur (GHS). Het bosgebied dat grenst aan de zuidoostrand van het plangebied maakt echter wel deel uit van de EHS. Op dit perceel in het plangebied (weiland) zal niets gebouwd worden, er vindt aldaar geen ruimtelijke ontwikkeling plaats. Indien de bouw- en sloopwerkzaamheden in het plangebied hydrologisch neutraal worden uitgevoerd en de waterhuishouding in tact blijft, zal er van externe werking naar alle waarschijnlijkheid geen sprake zijn. Derhalve dient in dit geval alleen rekening te worden gehouden met de flora en faunawet (soortenbescherming).

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een gebiedsgericht (Natuurbeschermingswet 1998) en een soortgericht spoor (Flora- en faunawet). De Natuurbeschermingswet richt zich op de bescherming van gebieden, de Flora- en faunawet op de bescherming van soorten. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het natuurbesluit. De EHS is in provinciale streekplannen uitgewerkt. Ruimtelijke plannen van gemeenten moeten hieraan worden getoetst. In of in de nabijheid van de EHS geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

4 Methode

In dit hoofdstuk worden de gebruikte bronnen beschreven. De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een verkenning van bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek.

4.1 Literatuuronderzoek

De volgende bronnen zijn in het kader van dit onderzoek gebruikt:

- het via internet te raadplegen natuurloket (www.natuurloket.nl);
- landelijke en provinciale verspreidingsinformatie met betrekking tot planten, dagvlinders, vissen, amfibieën, reptielen, vogels en zoogdieren, met name uit verspreidingsatlassen;
- provinciale gegevens met betrekking tot de EHS;
- Waarneming.nl.

Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar, die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de databanken van gespecialiseerde organisaties, verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna.

Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen, die deels min of meer gedateerd is, blijkt dat in of nabij de locaties in het verleden diverse strikt beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij niet bekend. Deze gegevens hebben veelal betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het onderzoeksgebied.

De website www.waarneming.nl is daarnaast eveneens geraadpleegd. Een groot aantal amateurs kunnen op deze website natuurwaarnemingen kwijt. De site wordt redelijk gecontroleerd middels peer review. Soortwaarnemingen via deze bron zijn derhalve redelijk betrouwbaar maar kunnen moeilijk geverifieerd worden. Wel kan het een beeld geven van mogelijke soorten in de regio. Waarneming zijn, in tegenstelling tot atlassen, tot op de exacte locatie te herleiden.

4.2 Veldbezoek

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor de verwachte soorten/soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is afgelegd op 22 juli 2009 bij 24 graden en onbewolkt weer. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopen onderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten eveneens opgetekend.

5 Beschermde soorten

Hierna worden de mogelijk aan te treffen beschermde soorten in het plangebied beschreven en de eventuele consequenties daarvan met betrekking tot de flora- en faunawet.

5.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden is een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3; alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd.

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de ontheffingsplicht en is derhalve geen ontheffing nodig.

5.2 Natuurwaarden plangebied

Op basis van een eerste verkenning middels het natuurloket is geconstateerd dat in de kilometerhokken (X:175/Y:400) waarin de locatie ligt (strikt) beschermde soorten zijn aangetroffen zoals vaatplanten en zoogdieren. Het overgrote deel van de soortgroepen is echter slecht of zelfs geheel niet onderzocht waardoor het natuurloket beperkt inzicht biedt in mogelijk aanwezige beschermde soorten.

Waarneming.nl geeft voor Boekel de volgende soorten:

- Dagvlinders: dagpauwoog, distelvlinder, boomblauwtje, klein koolwitje, atalanta, gehakelde aurelia, grijze stipspanner, oranjetipje, citroenvlinder.
- Vogels: sperwer, buizerd, gierzwaluw, zwarte specht, torenvalk, boerenzwaluw, groene specht (ten noorden van plangebied in het MOB-complex) en grote bonte specht (ten noorden van plangebied in het MOB-complex).
- Zoogdieren: euraziatische eekhoorn.

De CD 'Habitatrichtlijnsoorten voor de provincie NB' geeft voor Boekel de volgende soorten: Kamsalamander, heikikker, poelkikker, rugstreeppad, vleermuis, drijvende waterweegbree.

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele algemene soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er voldoende leefgebied in de omgeving aanwezig blijft en het algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Uit verspreidingsgegevens uit de 'Atlas van de Nederlandse Zoogdieren' en op basis van aanwezig habitat worden de volgende grondgebonden zoogdieren in het onderzoeksgebied verwacht: Egel, veldmuis, ree, bunzing, wezel, hermelijn, mol, konijn, haas.

Bovengenoemde soorten zijn allen algemene soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de ontheffingsplicht in het kader van de flora- en faunawet. Een ontheffing Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

In de steilranden buiten het plangebied komt mogelijk de das voor. Hier vinden echter geen ruimtelijke ontwikkelingen plaats. Een ontheffing in het kader van de flora en faunawet is derhalve niet aan de orde.

5.4 Vleermuizen

Uit verspreidingsgegevens uit de 'Atlas van de Nederlandse Zoogdieren' blijkt dat de volgende vleermuissoorten in het onderzoeksgebied kunnen worden verwacht: bosvleermuis, laatvlieger, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, meervleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis

Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd onder de Flora- en faunawet. Voor het aantasten of vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (baltsplaatsen, kraamverblijven, zomer- en winterverblijven, belangrijke migratieroutes) is een ontheffing Flora- en faunawet noodzakelijk.

Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering of op zolders. Op de locatie zijn geen keutels van vleermuizen gevonden en ook geen afgebeten insectenvleugels van bijvoorbeeld vlinderachtigen. In de muren van enkele loodsen en het bijgebouwtje links van de ingang zijn open voegen gevonden waardoor de spouw toegankelijk is voor vleermuizen. Langs de dakrand van het bijgebouwtje zitten brede daklijsten waarachter zich vleermuizen zouden kunnen ophouden.

Figuur 7: daklijst van het bijgebouwtje en een van de aangetroffen open voegen in de spouwmuren van het bijgebouwtje en de loodsen (Croonen Adviseurs, 2009).

Hieruit kan worden geconcludeerd dat de locatie wat betreft vleermuizen met name mogelijkheden biedt als verblijfplaats. Daarnaast komen langs de randen van het plangebied 'De Run' bomen en bossen voor die zich uitstekend lenen als foerageergebied en voor vliegroutes gebruikt kunnen worden. Deze bomen blijven echter allen behouden. Derhalve wordt aanbevolen nader onderzoek uit te voeren naar kraam- en paarverblijfplaatsen, zomer- en winterverblijfplaatsen in de te verwijderen bedrijfsgebouwen van het loonwerkersbedrijf in het zuidwesten van het plangebied 'De Run'. Indien er geen vleermuizen in de bebouwing worden aangetroffen, dan zijn er geen problemen met betrekking tot de Flora- en faunawet aan de orde. Worden er echter wel vleermuizen aangetroffen dan is een ontheffing noodzakelijk.

5.5 Eekhoorns

Uit verspreidingsgegevens van de 'Atlas van de Nederlandse Zoogdieren' blijkt dat de eekhoorn mogelijk in het plangebied aanwezig zou kunnen zijn. Gezien het aanwezige habitat in de omgeving van plangebied, bestaande uit grasland, opgaande struiken, bomen, bosschages wordt deze met name in de omgeving van het plangebied verwacht en mogelijk eveneens op het MOB-complex.

Een eekhoorn maakt jaarlijks een nest voor het groot brengen van de jongen en aan het eind van de herfst wordt een vijftal winternesten gebouwd om de winter in door te brengen. Elk jaar worden de nesten op een andere plek gebouwd. Alleen in de periode dat het nest gebruikt wordt voor de verzorging van de jongen is dat nest beschermd, de winternesten zijn alleen beschermd in de periode dat ze gebruikt worden voor de overwintering, omdat er elk jaar nieuwe nesten worden gemaakt.

Met eventuele eekhoorns in het gebied kan relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de kraamperiode (circa maart tot en met mei) en de winterperiode, indien concrete nesten aanwezig zijn.

5.6 Vogels

Uit gegevens van de vogelatlas kan worden geconcludeerd dat in of nabij het plangebied de volgende soorten worden verwacht: dodaars, geoorde fuut, wespendif, havik, sperwer, buizerd, torenvalk, boomvalk, kerkuil, steenuil, bosuil, ransuil, groene specht, zwarte specht, grote bonte specht, kleine bonte specht, boerenwaluw, huiswaluw, boompieper, boomleeuwerik, winterkoning, heggemus, winterkoning, gekraagde roodstaart, vuurgoudhaan, roodborsttapuit, wielewaal.

Alle vogelsoorten in Nederland zijn stikt beschermd onder de Flora- en faunawet. Met broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) indien concreet broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Er zijn een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd, dit betreft de bosuil, steenuil, kerkuil, groene specht, zwarte specht, grote bonte specht en nesten van in bomen broedende roofvogels. Gedurende het veldbezoek zijn geen standvogels waargenomen. Alle aanwezige bomen blijven in het plangebied behouden. Derhalve zijn er geen belemmeringen vanuit de flora- en faunawet en is een ontheffing niet noodzakelijk.

5.7 Amfibieën en reptielen

Uit verspreidingsgegevens van Ravon kan worden geconcludeerd dat de volgende beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen: Alpenwatersalamander, levendbarende hagedis.

Gezien de habitatvoorkeuren van bovengenoemde soorten komen deze niet in het plangebied voor. Delen van het plangebied zijn echter wel geschikt voor algemene amfibieën en reptielen als bruine kikker, gewone pad. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor de ontheffingsplicht. Derhalve zijn er geen belemmeringen van de flora- en faunawet aan de orde en is een ontheffing niet noodzakelijk.

5.8 Vissen

Uit de verspreidingsgegevens van Ravon blijkt dat het bermpje en de kleine modderkruiper in of nabij het plangebied voorkomen (5x5 km hok). Het aanwezige habitat in het plangebied is ongeschikt voor deze soorten, aangezien er geen wateren in het gebied voorkomen. Een ontheffing in het kader van de flora- en faunawet is derhalve niet aan de orde.

5.9 Planten

Aan de hand van de provinciale atlas kan worden geconcludeerd dat de volgende soorten mogelijk in het plangebied voorkomen: gewone dotterbloem, grasklokje, moeras-wespenorchis en wilde gagel. Het aanwezige habitat in het plangebied wordt niet geschikt geacht voor deze plantensoorten. Mogelijkerwijs komen deze wel voor in de bosrijke omgeving van het plangebied. In het plangebied zelf zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen uit tabel 1, 2 of 3 van de flora- en faunawet. Hieruit kan worden geconcludeerd dat een ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet voor planten niet aan de orde is.

5.10 Beschermde soorten ongewervelden

Gedurende het veldbezoek zijn geen (strikt) beschermde soorten ongewervelden zoals vlinders en libellen aangetroffen. In het plangebied worden alleen algemene soorten vlinders verwacht, zoals: Kleine vos, koevinkje, landkaartje, boomblauwtje, hooibeestje, citroenvlinder, dagpauwoog, argusvlinder, kleine vuurvlinder, bruin zandoogje, koninginnepage, bont zandoogje, groot dikkopje, groot koolwitje, klein geaderd witje, klein koolwitje, gehakkelde aurelia, oranje zandoogje, zwartsprietdikkopje, distelvlinder, atalanta. Een ontheffing in het kader van de flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

Op basis van deze quickscan wordt geconstateerd dat het onderzoeksgebied een potentiële habitat biedt voor een aantal (algemene) beschermde soorten. Hoewel er geen gerichte veldinventarisatie heeft plaatsgevonden, is op basis van de beschikbare literatuurgegevens en een veldbezoek vastgesteld dat het terrein mogelijk van belang is voor enkele licht beschermde soorten (tabel 1-soorten) en voor strikter beschermde broedvogels en vleermuizen.

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

Met broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kapwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) indien concreet broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Er zijn een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd, dit betreft vele uilen- en spechtensoorten en in bomen broedende roofvogels. In het plangebied zijn geen spechtenholten en dergelijke aangetroffen. Daarnaast blijven alle bomen in het plangebied behouden. Een ontheffing in het kader van de flora- en faunawet is derhalve niet aan de orde.

Met eventuele eekhoorns in het plangebied kan relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de kraamperiode (circa maart tot en met mei) en de winterperiode indien concrete nesten aanwezig zijn.

Er dient nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen (mogelijke kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen) te worden uitgevoerd in de bedrijfsgebouwen van het loonwerkersbedrijf. Indien er geen vleermuizenverblijfplaatsen worden geconstateerd, dan zijn er geen problemen met betrekking tot de Flora- en faunawet aan de orde. Worden er echter wel vleermuizen geconstateerd dan is een ontheffing noodzakelijk.

6.2 Aanbevelingen

Voor concrete ruimtelijke ingrepen waaronder het slopen van bebouwing, het kappen van beplanting en andere ingrepen in de groen- en waterstructuur dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.